

De mooiste tijd van je leven

Meer lezen van Esther Verhoef?
Kijk op pagina 203

Esther Verhoef op social media:

 @auteurestherverhoef
 @estherverhoefinsta
 @estherverhoef

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Esther
VERHOEF
De *MOOISTE*
Het leukste
boek voor
emptynesters *tijd* van
je
leven

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 6692

© 2024 Esther Verhoef

Omslag- en binnenwerkontwerp Margo Togni

Omslagillustratie © Marloes Bosch

Foto auteur © Marloes Bosch

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

De kinderen zijn de deur uit. Ze komen heus nog weleens thuis, maar de dagelijkse zorgtaken zitten erop. Geen getaxi meer van en naar sportclubs, wedstrijden en festivals. Geen al dan niet aangekondigde logeetjes meer over de vloer, geen feestjes in de schuur en geen 'de vader en moeder van' aan de keukentafel. Geen bijles, geen overhoringen, geen ouderavonden, schoolmusicals, tienminutengesprekken. Geen bezoeken aan de kapper, tandarts, specialisten, huisarts, spoedeisende hulp (in elk geval niet meer met het kroost). Geen leuke banden meer om te plakken, geen zoektocht meer naar sleutels/carnavalskleding/opladers/die ene handschoen. Niet meer koken voor een half weeshuis met dwingende verzoekjes om (al dan

niet plantaardige) kip, frikandellen, die ene lasagne/macaroni/stamppot van laatst... En ook geen volle wasmanden meer, ontplofte slaapkamers, verdwenen serviesgoed, rondslingerende boeken/schoenen/kleding/lege chipzakken, geen vuile vaat meer op het aanrecht.

Niets van dat.

Berry en ik kunnen onze eigen agenda weer beheren, die een beetje lijkt op een gebit met ontbrekende tanden. Gapende gaten.

Het is vreselijk wennen.

Ik heb de neiging vrije uren op te vullen met werk. Nuttig bezig zijn, het is er met de paplepel ingegoten bij ons thuis. Maar een thriller of roman schrijven betekent minimaal één tot anderhalf jaar intensief werken aan hetzelfde project. Dan blijft er nauwelijks ruimte over voor iets, of iemand, anders. De wereld van het boek is leidend, voor de rest sta ik op de automatische piloot.

Terwijl ik constant in beslag genomen was door het wel en wee van mijn personages, zijn er in de realiteit op aarde twee decennia verstreken.

En langzaam begint het besef bij me in te dalen dat ik me weliswaar dertig voel, maar al een poosje geen dertig meer bèn. Wat nu? Doordouwen, zoals ik gewend

ben... of wordt het nu tijd voor iets anders? De vraag stellen is hem beantwoorden.

Een wijze vrouw drukte me ooit op het hart dat je beter niet wacht tot je pensioen met die ene mooie reis, of iets anders waar je al zo lang naar hebt uitgekeken. Je moet dat eerder doen, namelijk: in de jaren nadat de kinderen de deur uit zijn gegaan. 'Voor je het weet heb je kleinkinderen en gaan je ouders wat mankeren. Dan ben je alleen nog maar aan het oppassen en mantelzorgen, en dan komt er van die reis helemaal niets meer terecht.' Ze legde haar hand op mijn arm. 'Esther, die tussentijd, als ik het zo mag noemen, is de mooiste tijd van je leven.'

Museumkaart

Een poos terug werd ik door het Mauritshuis in Den Haag gevraagd voor een uniek boekproject, *Pennen over penselen*. Tweehonderd schrijvers werden gekoppeld aan tweehonderd schilderijen uit de museumcollectie, waarover zij iets mochten schrijven. De invulling was vrij: een verhaal, een gedicht, zelfs een recept, alles was goed.

De avond van de boekpresentatie was in het museum zelf, en zo kwam het dat ik voor het eerst in mijn leven oog in oog stond met iconen als *Het puttertje* en *Het meisje met de parel*. Geweldig. Niet alleen de kunst zelf, maar ook het gebouw en de sfeer inspireerden me.

‘Dit moeten we vaker doen,’ zei ik tegen Berry. ‘Het is

eigenlijk best gek dat we nooit naar een museum gaan.'

'Nou, nooit... We zijn pas nog naar die Jeroen Bosch-expositie geweest.'

'Da's zeven jaar geleden.'

Hij trok zijn wenkbrauwen op. 'Zéven?'

Op de terugweg hebben we het er nog steeds over. Want hoe vaak hadden we ons wel niet voorgenomen om de kinderen voor onze verjaardag te trakteren op een dagje Rijksmuseum? Uiteindelijk gingen we dan toch weer naar een hip grand café of een escaperoom.

Als ik de volgende ochtend beneden kom, tref ik Berry tevreden glimlachend achter zijn laptop aan: 'Ik heb het gewoon gedaan, Es, ik heb een museumjaarkaart voor ons besteld.'

'Een jaarkaart? Zullen we dan ook maar meteen matching regenjasjes kopen bij de ANWB?'

Hij grinnikt.

En dan besef ik dat we deze zomer in Frankrijk zijn, en ook dat we erover denken om in de wintermaanden in het zuiden van Europa te gaan werken. 'Dit is misschien niet de handigste periode,' merk ik op.

Berry wuift mijn zorg weg. 'We hebben nu veel meer

tijd dan toen we de kinderen nog thuis hadden, hè. En die kaart heb je er al uit met twee, drie bezoekjes.’

Da’s waar.

Een week later liggen de passen op de mat.

Ik leg ze in de la.

Een maand later rijden we naar Frankrijk.

Terug in Nederland moet ik eerst worden geopereerd en een poosje revalideren. Er ligt schrijf- en redigeerwerk naar me te roepen. Er zijn tv-optredens, signeersessies door het hele land en vergaderingen over een mogelijke verfilming. Een kind moet verhuisd. Voor we het weten is het alweer bijna kerst.

Onze oudste dochter is van plan om met haar verloofde uit het buitenland over te komen en de logeerkamer heeft zijn beste tijd gehad. Dus daar gaan we: schilderen, timmeren, een hippe rieten lamp, een boxspring van Marktplaats, een nieuwe topper van IKEA en frisse nieuwe overtrekken...

In de weken voor kerst rennen we alle kanten op. De kerstboom moet nog opgetuigd en die oude ballen zijn

stom, hebben we eigenlijk wel genoeg kaarsen? Het goudkleurige bestek is nog niet compleet, en het chique tafelkleed blijkt onvindbaar. Daarna staan we dagenlang in de keuken. Onze vrienden vieren oud en nieuw bij ons, dus weer koken. We poetsen het huis schoon en op 4 januari gaan we met de camper op weg naar Andalusië, waar we drie dagen later aankomen. Lezen, schrijven, geconcentreerd werken in de drukproef van *Alter ego*.

In maart rijden we vanuit het diepe Spaanse zuiden naar ons Franse huis, waarvan het dak gerepareerd moet worden en de halve tuin gesnoeid.

En dan is het april en zijn we weer in Nederland. Berry ontvangt leuk nieuws van het Museumkaartgebeuren: het is Museumweek, alle Museumkaarthouders kunnen op hun kaart een ander naar een museum laten gaan. Mijn ouders zien dat wel zitten.

Ik wil mijn pasje uit de keukenla pakken, maar daar ligt het niet meer. Waar ik ook zoek, ik krijg het niet gevonden.

Mijn pasje is en blijft kwijt.

Een paar weken later komt er weer een mail van het Museumkaartgebeuren: onze passen verlopen zeer binnenkort. Maar... we kunnen ze nu verlengen mét korting.

Dat hebben we niet gedaan.

U ziet, we hebben het geprobeerd. Maar we zijn er gewoon nog niet aan toe, vrees ik.

Die matching regenjasjes van de ANWB lijken verder weg dan ooit.

Mont Saint-Michel

We wilden er altijd al eens naartoe, de Mont Saint-Michel, 'het wonder van het Westen'. Sprookjesachtig rijst het iconische getijdeneiland op uit zee. De *Game of Thrones*-kijker fantaseert er met gemak rondcirkelende draken omheen. Het is nu eb. Je kunt bij wijze van spreken over de zeebodem naar het eiland toe wandelen.*

De officiële toegangsweg is een twee kilometer lange brug waarover pendelbussen heen en weer rijden. Honden blijken in die bussen niet welkom en we hebben er twee bij ons, dus moeten we er te voet naartoe. Een halfuurtje doorstappen. Dat lijkt me te doen, ook al is het tweeëndertig graden in de schaduw, ook al is er niet

*) Niet doen, drijfzand.

Unesco-werelderfgoed **Mont Saint-Michel** is met **3,5 miljoen** bezoekers per jaar de **3e toeristische trekpleister** van Frankrijk (na de Eiffeltoren en Versailles) en een geliefd **bedevaartsoord**.

Het is een zogenaamd **getijdeneiland** van graniet, dat al in de **8ste eeuw** geliefd was als plaats om te bidden. In de **9de eeuw** werd er een **abdijkerk** gebouwd en in de eeuwen erna volgden meer gebouwen, waaronder een klooster. Aan het einde van de **18de eeuw** werd de abdij in gebruik genomen als **gevangenis**, waar tijdens de hoogtijdagen 😊 **14.000** gevangenen zaten opgesloten. In de tweede helft van de **19de eeuw** werd het eiland in oude luister hersteld.

eens schaduw op die brug, en ook al hebben wij er al een halfuur lopend op zitten – dichterbij de Mont Saint-Michel konden we namelijk niet komen met de camper.

Uiteindelijk blijkt het met de hitte wel mee te vallen. Maar die wind! Mijn haar slaat in mijn gezicht en mijn flodderjurkje waait de hele tijd op. Als een slechte kruising tussen Chewbacca en Marilyn Monroe loop ik verder.

Ik voel blaren opkomen.

En dan staan we eindelijk binnen de meer dan duizend jaar oude muren. Het wemelt er van de souvenirwinkel met streekproducten, beeldjes, harnassen en plastic zwaarden, en natuurlijk ansichtkaarten, koelkastmagneten, mokken, petjes en T-shirts met een plaatje van de Mont Saint-Michel erop gedrukt. Er zijn talloze ijstentjes en restaurants met geplastificeerde menukaarten voorzien van kleurenfoto's.

In de stegen en op de trappen verdringen zich busladingen toeristen. Gezinnen, bejaarden, complete schoolklassen. Mijn voeten branden, de blaren hebben zich als babykwalletjes op mijn hielen en tenen genesteld; de klim naar de abdij kan ik vergeten. Berry heeft nergens last van en gaat monter op pad.

Ik installeer me met de honden en een ijsje op een lage muur bij een van de trappen, en kijk naar de voorbijtrekkende stoet toeristen. Alleen in de New Yorkse metro zag ik zoveel verschillende soorten, vormen, kleuren, leeftijden en nationaliteiten bij elkaar. Maar daar zaten de mensen stoïcijns op hun telefoon te koekeleeren. Hier niet. De vakantiestemming zit er goed in bij de Japanners, Senegalezen, Italianen, Colombianen en Australiërs. Ze komen bij me zitten, Mel wordt geaaid. Ze vragen of ik een foto van hen wil maken – wil ik ook een foto van mezelf en de honden? Duiven komen om kruimels van mijn ijshoorntje bedelen.

Als Berry terugkomt stel ik voor om terug naar de camper te gaan, mijn voeten zijn er helemaal klaar mee.

Vlak voor de uitgang koop ik nog gauw een schrikbarend duur koekblikje met een afbeelding van de Mont Saint-Michel.

Geen Marilyn Monroe X Chewbacca op de terugweg, maar *De kleine zeemeermin*, en wel op het moment nadat haar vissenstaart is veranderd in een stel benen en ze het gevoel heeft op messen te lopen.

Na een wandeling van anderhalf uur zijn we bij de camper.

‘Jammer dat je zo weinig van het eiland hebt gezien,’ zegt Berry. Hij scrolt op zijn telefoon door de foto’s die hij van de abdij heeft gemaakt. ‘Je hebt echt wat gemist.’

Ik heb helemaal niets gemist, denk ik bij mezelf, terwijl ik mijn blaren verzorg. Mensen kijken is uiteindelijk toch het leukste wat er is. Daar had ik die minibedevaart graag voor over.

Kampeerparkeren

Door de onverwachte extra wandelkilometers is het al halfacht als Berry eindelijk achter het stuur kruipt. We moeten dus op zoek naar een overnachtingsplek die in de buurt ligt. Ik duik in de camperapp. Kijk nou eens: aan zee, met een fantastisch uitzicht op de Mont Saint-Michel! Gebruikers van de app geven de plek unaniem vijf sterren.

Een kwartier later komen we aan op de bestemming: een parkeerhaven langs de kustweg waar zes campers dicht op elkaar staan. Daar past geen Fiat Panda meer bij.

Andere leuke plekken blijken risicovol. 'Mooie locatie, let wel op de getijden,' zet iemand erbij. *Getijden?* Van googelen over getidentijden word ik met een vermoeid

hoofd niet veel wijzer. Dit had ik thuis in alle rust moeten doen, of vanochtend, in elk geval ruim voordat ik gefrituurd en verwaaid raakte.

Lang verhaal kort: er zijn geen camperplaatsen in de buurt.

Maar wat zou het geweldig zijn als we morgenochtend tóch wakker zouden worden met de Mont Saint-Michel aan de horizon...

Op de app vind ik na enig zoeken zo'n plek een paar kilometer verderop, meer landinwaarts. Fantastisch uitzicht, vlakke ondergrond, in de schaduw, en toch maar twee sterren. Hm. Als ik de recensies lees, blijkt waarom: er zijn daar regelmatig campers weggestuurd door de politie. Sommige zelfs midden in de nacht.

Door mijn Franse vrienden heb ik me laten vertellen dat je in Frankrijk het recht hebt om overal in je voertuig te overnachten. *Overnachten*, dus niet *kamperen*. Het verschil tussen beide is dat je je niet installeert (dus geen luifel uit, geen stoelen en wapperende was buiten) en dat je geen licht verspreidt of geluid maakt. Maar wie heeft er zin om in het holst van de nacht te bakkeleien met de gendarmes? Wij niet. Toch trekt dat vooruit-

